

Idéer til inkluderende juleafslutninger

Det betyder en inkluderende juleafslutning

En inkluderende juleafslutning betyder, at aktiviteterne er tilrettelagt på en måde, hvor alle elever uanset baggrund, etnicitet og religiøs overbevisning kan deltage på en meningsfuld måde. En inkluderende juleafslutning opfordrer til sammenhold på skolen og sikrer, at alle elever føler, at de har en plads i fællesskabet.

Målgruppe for juleafslutningen

Man bør selvfølgelig planlægge ud fra hvem juleafslutningen er tiltænkt? Er den for hele skolen, afdelinger, klassetrin eller enkelte klasser, eller kan elever individuelt tilvælge forskellige aktiviteter?

Det er skolens valg, om de ønsker at udbyde fælles aktiviteter for hele skolen eller flere aktiviteter til forskellige grupper.

Fremhæv temaer og værdier, som I finder vigtige

Julen er mange ting, og det er altid lærerigt at reflektere over, hvilke værdier og temaer som skolen og dens elever vægter højest og lade dem skinne igennem. Det kan være alt fra glæde, god mad, sammenhold, velgørenhed og juleunderholdning til kultur, kærlighed til andre og familie. Overvej, hvad I ønsker at fremhæve, og tal evt. med jeres elever om, hvad der er relevant og meningsfuldt for dem. Hav det i mente, når I vælger jeres aktiviteter.

Sådan kan I gøre

Til inspiration for at hjælpe ideerne på vej har vi listet konkrete forslag til, hvad I som skole kan gøre og dermed finde den bedste løsning for jer.

Her er forslag, som *hele skolen* kan deltage i

1. **Lav en fælles julemarkering på skolen.** Vi har en stor kulturarv, når det kommer til julen, og den er værd at trække på. Lad forskellige klasser eller klassetrin arbejde på indslag til afslutningen. Det kan være en oplæsning, eller et teaterstykke, fx et uddrag af "Den lille pige med svovlstikkerne", et juledigt, en sang, eller en kahoot omkring juletraditioner. Mulighederne er mange, og det giver eleverne mulighed for at tage ejerskab.
2. **Lad hver klasse spise morgenmad sammen for at skabe sammenhold.** Under morgenmaden kan julens betydning evt. være et samtalepunkt. Derefter kan elever tage til forskellige aktiviteter, enten i klassen eller ved at tilmelde sig individuelt før dagen. Saml alle eleverne i slutningen af dagen og lav en fællesaktivitet. Det kan være et farvel og god ferie fra skolelederen, og så en fællessang, eller måske har nogen forberedt noget, de kan vise frem.
3. **Få en spændende foredragsholder eller teatertrup ud** og tal om et emne, som er vigtigt for jer i relation til julen, og som lærer jeres elever noget nyt og spændende.

Her er forslag, som kan virke for *dele af skolen*

1. **Vær sammen om at bage.** Mad og småkager fylder meget i juletiden. Det kan derfor være en sjov og meningsfuld aktivitet at bage sammen og tale om traditionerne bag det. Efterfølgende kan eleverne tage småkagerne med hjem, eller dele ud af dem til resten af skolen.
2. **Skab et rum for diskussion.** Det kan være, I diskuterer, hvad glæde er, hvor den mytiske figur nissen stammer fra, hvad der er vigtigt ved julen, eller lignende. I kan supplere med julesmåkager, hygge og god musik.
3. **Tag på julebesøg.** Julen handler for mange mennesker om lys, håb og at sprede glæde på den mørkeste tid af året. En mulighed er derfor at invitere eleverne til at gøre noget for andre. Det kan være at besøge nogen andre og sprede en smule glæde. F.eks. et plejehjem, et hjemløseherberg, en børneafdeling på et hospital, en daginstitution eller et flygtningecenter. I kan tale med dem, I besøger, om deres jul, optræde for dem, eller spille spil med dem. Her er det en god idé at have planlagt det i god tid og have et par programpunkter, så eleverne og dem, I besøger, har noget at lave og tale om. En anden mulighed er at organisere en indsamling til et godt formål.
4. **Fejr midvinter.** Det kan I gøre ved at fortælle om, hvad midvinter er, lave lanterner og tænde lys. I kan også dekorere appelsiner med nelliker, da appelsinen repræsenterer solen, eller lave midvinterpynt i form af sol og stjerner. Det giver også ungerne noget sjovt at tage med hjem og fortælle om.

Huskeliste til planlægning af en inkluderende juleafslutning:

For at lave en inkluderende juleafslutning skal følgende altså til:

1. Find ud af hvem afslutningen er for, og planlæg derefter
2. Vælg evt. nogen temaer at fremhæve
3. Vælg en aktivitet
4. Og vigtigst af alt: Hav det sjovt og lærerigt med de børn og unge, som I inkluderer, og giver en god juleafslutning.

Konkrete planer:

Her kan I læse et par bud fra vores side til nogen konkrete planer for aktiviteter. Aktiviteterne behøver ikke være for hele skolen, men kan godt være for enkelte klasser eller klassetrin.

Forslag 1: Julebesøg på plejehjem

For hvem: Udvælg et eller to klassetrin. Det kan være 1.-2. klasse, og send dem afsted på julebesøg.

Formål: At lære eleverne om og vise dem næstekærlighed og værdien i fællesskab, samt solidaritet og sammenhold, der alle er værdier, som er associeret med julen.

Forberedelse: Aftal et besøg med et plejehjem og find ud af, hvor mange gæster, de har lyst til og kan rumme. Bag eller køb nogen søde sager med eleverne, som de kan have med til besøget. Forbered evt. nogle sange med eleverne, som de kan synge for de ældre. Forbered andre aktiviteter til besøget. Det kan være spil, spørgsmål, spisning af risengrød, hvis plejehjemmet har ressourcerne til at lave det, klippe-klistre etc.

Aktivetsbeskrivelse: Julen handler om værdier såsom solidaritet og sammenhold, hvorfor et besøg på et plejehjem er en fin måde at sætte det på dagsordenen og sprede juleglæde. Aktiviteten går ud på, at eleverne tager på aftalt besøg, hvor de kan tale med, underholde og socialisere med de ældre. Et program kunne se således ud:

- Eleverne ankommer og overrækker kageposer/-dåser til de ældre, som de har forberedt før ankomst.
- Eleverne bliver parret op med de ældre, hvor de spiller et spil eller laver klippe-klistre
- De spiser frokost
- Eleverne optræder med Søren Banjomus, Julebal i Nisseland og måske Den Himmelblå af Shu-bi-dua (Ellers kan man synge En Lille Nisse Rejste)
- Eleverne finder tilbage til deres ældre person og stiller dem spørgsmål, der er forberedt hjemmefra, om hvad de forstår ved næstekærlighed og solidaritet og jul. Evt. også hvordan de ældre plejede at holde jul, for historisk kontekst.
- Der bliver sammen sunget "Højt Fra Træets Grønne Top".
- Til slut kan eleverne og de ældre fortælle om, hvad det betød for dem at være sammen. Hvad fik de ud af det?
- I tager hjem.

Forslag 2: Lær om andre juletraditioner og kulturer

For hvem: En klasse på mellemtrinnet. Det er dog muligt at køre den samme aktivitet for flere klasser samtidig.

Formål: At lære eleverne om kulturel forskellighed, og at der ikke er en rigtig måde at holde jul. I kan også vælge at lægge fokus på lysfester som midvinter, eid eller hanukkah, som er andre fejring, der kan sidestilles med jul i vigtighed.

Forberedelse: Lad eleverne finde information om forskellige kulturers måde at holde jul. Det kan være England og USA, der fejrer julen den 25. december, at mange i Japan spiser fastfood til jul, at man i Norge gemmer kostene eller slår på kævle i Spanien. Lad eleverne lave oplæg og aktiviteter, som de kan holde for de andre i klassen. Vælger I, at fokus skal ligge på andre fejring, er det også muligt at række ud til forældre eller personer i nærområdet, som repræsenterer de kulturer, og bede dem om at komme og fortælle eller medbringe mad og genstande, som er vigtige for dem.

Aktivetsbeskrivelse: Oplys eleverne om forskellige højtider og måder at fejre dem på. Lad dem diskutere, og fortælle om deres egen fejring. Prøv forskellige traditioner af, såsom at slå på kævle, som man gør i Spanien, eller lad dem prøve mad fra andre kulturer, som bliver spist ved højtider. Hvis I har kunnet finde folk fra de pågældende kulturer, så lad dem holde oplæg eller komme med forslag til traditionelle aktiviteter. Hvis I vil holde det for indskoling, er en mulighed at lade dem fortælle om deres traditioner, når de fejrer jul, eid eller hanukkah.

Et program kunne se således ud:

- I spiser morgenmad sammen – Indtænk evt. andre kulturers morgenmadsvaner i julen, hvis der er nogen. Det giver eleverne mulighed for at tage noget med, der er vigtig for dem, og at andre får lov til at prøve noget nyt.
- En gruppe af elever fortæller om eid og de traditioner, der er. Hvis eleverne har adgang og ressourcer, kan de måske have taget traditionelle desserter med, der bliver serveret under eid.
- En gruppe elever fortæller om midvinter og faciliterer, at der bliver lavet appelsiner med nelliker i, som alle kan tage med hjem.
- Frokost.
- En gruppe elever fortæller om jul i Spanien, og I slår på kævle.
- En gruppe fortæller om hanukkah, og I synger Maoz Tzur (eller Rock of Ages på engelsk).
- I plenum snakker I om, hvad I har lært, og hvad der overraskede jer mest. Hvad var jeres yndlingsting at prøve?

Forslag 3: Diskussionsrum

For hvem: En klasse i udskolingen.

Formål: At lære eleverne om at reflektere over de traditioner, de kender, og hvorfor de opretholder dem.

Forberedelse: Forberedelse på samtaleemner (udvælgelse af billeder, udsagn og tekstuddrag) og noget at hygge med. Det kan være småkager, en julequiz senere etc.

Aktivetsbeskrivelse: Lad eleverne diskutere emner, der har noget med jul at gøre. Det kunne f.eks. være glæde. Hvad er glæde? – Det at glæde sig til noget og at glæde sig over noget – Og lade eleverne fortælle: "Hvornår bliver du glad?"

For del eleverne i grupper og lad dem, ud fra billeder af forskellige juleaktiviteter, tekstuddrag af 'Peters Jul', specifikke udsagn (som "Julen er hjerternes fest") snakke om hvordan juleglæde bliver udtrykt i de forskellige produkter. Svarer det til, hvordan eleverne glæder sig til? Og hvad de synes, er det bedste ved julen?

Efter den snak kan man gå over til at skabe et eget udtryk for det ved julen, som vi sætter mest pris på. Eleverne kan gendigte produkterne de har snakkes om eller skabe deres egne – enten i form af digte, små fortællinger eller tegninger. Måske kan det gøres sådan, at det hele til sidst kan sættes sammen til et fælles arbejde – nærmest som en slags "glædeskalender" eller et billede?

Et andet emne end glæde, kan være fred. Hvad er fred? Uddelingen af Nobels fredspris d. 10. december hvert år kan også være et godt udgangspunkt for en diskussion om det måske største juleønske af dem alle – fred i verden i det nye år.

Fredsduen er et symbol, som også passer ind i fejringen af julen.

Eleverne kan synge en sang om fred, illustrere den eller skrive deres egne digte med ønsker for det nye år. Markeringen kan afsluttes med et gruppebillede.

Et program kunne se således ud:

- I spiser fælles morgenmad.
- Sæt eleverne i små grupper og lad dem diskutere, hvad glæde er, og hvad det bedste ved julen er. Hvad værdsætter de ved julen?
- Hver gruppe fortæller i plenum, hvad de er kommet frem til.
- Hver elev bliver bedt om at lave noget, som repræsenterer glæde og jul for dem. Det kan være et digt, en fortælling, et billede, en tegning, en sangtekst etc.
- Frokost.
- Lav en fælles kollage med alle de produkter, eleverne lavede. Hæng den op i klassen. Alternativt kan I kopiere den, så alle kan få et eksemplar med hjem.
- Sæt jer og hyg med spil, kager og snak om, hvad I glæder jer til i den kommende tid og evt. det nye år.

